

Tanári alapképzés tantárgyi programja**(A PTE Bölcsészettudományi Kar akkreditált programja)**

az egyes **tantárgyak** keretében elsajátítandó ismeretanyag rövid, (néhány soros) **leírása**, valamint minden tantárgyhoz a 3-5 legfontosabbnak ítélt kötelező, illetve ajánlott **irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása.

Tantárgy Bevezetés a pedagógia tanulásába	Kredit 2	Előadás Szeminárium Spec. koll.	X
Félévek száma 1	Heti óraszám 2	Értékelés: Szigorlat Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	X
Tantárgy leírása: A <i>bevezetés a pedagógia tanulásába</i> a tanárképzést alapozó, pályaorientációs stúdiumok egyik pedagógiai tantárgya. A tantárgy alapvető célja – hasonlóan a többi pedagógiai, pszichológiai stúdiumokhoz a tanári Master szintű képzést felvenni szándékozó hallgatók tanulmányainak előkészítése. A tantárgy megalapozza a tanári szakma tanulását jelentő szakmai önfejlesztő folyamatot, tájékoztat a tanári mesterség MA szintű tanulmányairól, segít rendszerezni, szakmailag érvényes fogalmakká, összefüggésekké szervesíteni a hallgatók korábbi tanulmányaiból, iskolai tapasztalataiból előhívható köznap fogalmakat és adekvát ismereteket (különös tekintettel a tanulás-metodológiai, a pályaszocializációs, a nevelés- és oktatásméleti, a nevelés- és oktatásmódszertani tudásterületekre). A tantárgy központi témakörei: a pedagógia mint ismeretrendszer, a pedagógia mint gyakorlat; a pedagógiai gyakorlat kritikus pontjai, a kapcsolódó/kapcsolható pedagógiai kutatások főbb eredményei; pedagógia és tanárképzés; a tanári professzió (szakmaiság, szakmai szocializáció, tanári gondolkodás, tanári tevékenységek); tanulás, iskolai tanulás; tudás, iskolai tudás; intézményes nevelés, a nevelésre vonatkozó tudás; intézményes oktatás, az oktatásra vonatkozó tudás; a (saját) tanulás és tanulássegítés tervezése és (ön)értékelése; pedagógiai információszerezés és –kezelés (könyvtári adatbázisok, internetes honlapok, szakmai kiadványok, szakfolyóiratok stb.); A tantárgyi tartalom kibontása szeminárium formában, probléma- és gyakorlatorientált feldolgozással valósul meg. A szemináriumi feladatok igénylik, támogatják a gyakorlati, iskolai terepen való tájékozódást is. A saját produktumokból: a félév során elvégzett feladatokból, feljegyzésekből, a saját tanulás dokumentálásából a hallgató portfóliót állít össze.			
Kötelező olvasmányok (kijelölt illetve kötelezően választható fejezetei): Csapó Benő: Tudás és iskola. (Tanítás és tanulás sorozat) Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004. Csapó Benő – Vidákovich Tibor: Neveléstudomány az ezredfordulón. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. Falus Iván (szerk.): Didaktika. Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. Golnohofer Erzsébet – Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 2003. Tanulmányok az <i>Educatio</i> , az <i>Iskolakultúra</i> , a <i>Magyar Pedagógia</i> , az <i>Új Pedagógiai Szemle</i> című folyóiratokból			
Tantárgyfelelős: Bárdossy Ildikó			

Tantárgy Bevezetés a nevelés történetébe	Kredit 2	Előadás Szeminárium Spec. koll.	X
Félévek száma 1	Heti óraszám 2	Értékelés: Szigorlat Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	X

<p>Tantárgy leírása: A tantárgy célja: a tanárképzést (MA) szinten felvenni szándékozók számára előkészíteni későbbi (főként nevelés- és művelődéstörténeti) tanulmányaikat, felhasználva korábbi történelmi ismereteiket. Célja továbbá felkelteni a jelöltek érdeklődését a tanári pálya, a nevelés múltja és annak forrásai iránt; forráselemzésekre támaszkodva hozzájárulni a neveléssel, iskola világával kapcsolatos szakmai fogalmak megismeréséhez; elősegíteni a jelöltek motivációinak és önismeretének, rendszerszerű gondolkodásának fejlődését; előkészíteni megalapozott pályaválasztási döntésüket. A tantárgy tartalma az alábbi főbb témakörök köré szerveződik: - a neveléstörténet vizsgáladási területeinek, forrásainak, kutatási módszereinek és kutatóhelyeinek áttekintése, megismerése; - a művelődéstörténeti korszakok világképei, azok befolyása a nevelésre; az embereszmény és gyermekkép alakulása a történelemben; - egyes korok nevelési-oktatói gyakorlata (oktatói tartalmak, nevelési tervek változása térben és időben, taneszközök és tankönyvek a nevelés történetében, oktatói-nevelési illetve tanulási módszerek alakulása stb) - a kultúrák közvetítés, a nevelés szinterei a múltban; - a tanári szerep, a tanári szakma története; a pedagógusokkal szemben megfogalmazott elvárások a történelem során.</p>
<p>Kötelező olvasmányok A tudás kapui – szemelvénygyűjtemény (szerk.: Kéri Katalin) Tárogató, Bp., 1995. Jáki László: Bevezetés a magyar neveléstudomány forrásaiba. OPKM, Bp., 1993. Kéri Katalin: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001. Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Bp., 1999. Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat, Bp., 2004.</p>
<p>Tantárgyfelelős: Ambrusné Kéri Katalin</p>

<p>Tantárgy neve: Iskola és társadalom</p>	<p>Kredit: 2</p>	<p>Előadás Szeminárium Gyakorlat</p>	<p>X</p>
<p>Félévek száma: 1</p>	<p>Heti óraszám: 2</p>	<p>Értékelés: Szigorlat Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás</p>	<p>X</p>

<p>Tantárgy leírása: A tantárgy célja, hogy a tanár szakos hallgató a társadalom és nevelés-oktatás összefüggéseiről áttekintést kapjon. Az előadásokon megismerhetők lesznek a nevelés- és oktatásszociológia alapfogalmai. A hallgató megismeri a társadalmi egyenlőtlenségek iskolarendszeren keresztül történő újratermelődésének mechanizmusait, az iskolai eredményesség és szociokulturális háttér kapcsolatát. Bemutatja az iskolarendszert és –hálózatot, s az alakulására ható oktatáspolitikákat Magyarországon, kitekintve a nemzetközi összefüggésekre. Megismerhető lesz az iskola szervezete, szerepvizonyai, hivatalos és rejtett funkciói, a „rejtett tanterv” dimenziói, a nyelv mint az iskola latens szelekciós mechanizmusának egyik eszközrendszere. Az iskolakutatások közül a tantárgy kiemelten foglalkozik az iskolai szervezetfejlesztéssel, az egészségkultúra formálásának intézményes lehetőségeivel.</p>
<p>Kötelező olvasmányok: Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2001. Meleg Csilla: Egészség /Lelki egészségvédelem és iskolafejlesztés/ PTE, Pécs, 2001. Forray R. Katalin – Hegedűs T. András: Cigányság, iskola, oktatáspolitiká, Új Mandátum – Oktatókutató Intézet, Bp., 2003. Giddens: Szociológia Osiris, Bp., 2001. A fentiekhez a nevelésszociológiai témájú tanulmányokat közlő folyóiratok jelentik a kapcsolódó irodalmat (Educatio, Iskolakultúra, Magyar Pedagógia, Új Pedagógiai Szemle).</p>
<p>Tantárgyfelelős: Forray R. Katalin</p>

Tantárgy neve: Bevezetés a pszichológiába				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás X Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium X Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A tárgy a pszichológia alapvető fogalmaival, módszereivel, modelljeivel és elméleteivel ismerteti meg a hallgatókat. A tárgy magába foglal egy tudományfilozófia alapjaira épülő általános tudományelméleti bevezetőt is. A tárgy betekintést nyújt a pszichológia nagy iskoláinak elméleteibe, alapfeltevéseibe. Tág nézőpontból járja körül a pszichológia nagy tematikai kérdéseit, mint például: öröklés-környezet, a test-lélek probléma, a normalitás kérdése.				
Kötelező olvasmányok: Valentine, E.R.: Fogalmak és nézőpontok a pszichológiában. Gondolat, Budapest, 1988. Laki J.: Tudományfilozófia. Osiris, Budapest, 1988 Pléh Cs.: A lélektan története. Osiris, Budapest, 2000. Pléh Cs.: Hagyomány és újítás a pszichológiában. Tanulmányok, Balassi Kiadó, Budapest.				
Tantárgyfelelős: Gyönygyösiné dr. Kiss Enikő				
Tantárgy neve: Bevezetés a szociálpszichológiába				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás X Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium X Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: Bevezetés a szociálpszichológia klasszikus jelenségeibe: a társas szituáció, norma, konformitás; a csoport fogalma, struktúrája, csoporton belüli és csoportközi interakciók bemutatása; tekintély fogalma; előítéletesség; tömeglélektan				
Kötelező olvasmányok: Forgács József: A társas érintkezés pszichológiája, Gondolat, 1993				
Ajánlott olvasmányok: Pataki Ferenc (szerk.) Csoportlélektan, Gondolat, 1980 Csepeli György (szerk.) A kísérleti szociálpszichológia fő áramvonalai, Gondolat, 1981 Pataki Ferenc A tömegek évszázada, Osiris, 1998 Kurt Lewin Csoportdinamika, KJK, 1975				
Tantárgyfelelős: Erős Ferenc				